

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการดำเนินงานตามนโยบาย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ

Confirmatory Factor Analysis of Policy Implementation

Office Of The Basic Education Commission,

New Ways, Quality Ways

พันธุ์ช ศรีทิพพันธุ์*, วรรณญาณณ์ ชาลิร์กษ***, วสันต์ ฉายรัศมีกุล***

Phantahd Srithiphan*, Waranyaporn Chaleerak**, Wasan Chayrassameekul***

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย***

Office of the Basic Education Commission**, Mahamakut Buddhist University***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบการวัด และตรวจสอบความสอดคล้อง
โครงสร้างองค์ประกอบการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่
วิถีคุณภาพกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา
จำนวน 500 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
มีดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อ I - CVI สูงกว่า 0.80 และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ S - CVI เท่ากับ
0.92 สูงกว่าเกณฑ์ ดัชนีความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดพบว่า โมเดลการวัดด้านโอกาส โมเดลการวัดด้านคุณภาพ โมเดล
การวัดด้านประสิทธิภาพ โมเดลการวัดด้านความปลอดภัย สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือตัวแปร
สังเกตได้ที่สร้างขึ้น สามารถนำมาใช้วัดตัวแปรแฝงแต่ละด้านได้จริง และดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของ
โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับสองของการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 156.29 (df=163) ค่า p - value เท่ากับ 0.63 ค่า χ^2 /
df เท่ากับ 0.95 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า GFI เท่ากับ 0.97 ค่า AGFI เท่ากับ 0.96 ค่า RMSEA เท่ากับ
0.00 และค่า RMR เท่ากับ 0.01 โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าโมเดลมีความ
สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านโอกาส (Opportunity) ด้านคุณภาพ
(Quality) ด้านประสิทธิภาพ (Performance) และด้าน ความปลอดภัย (Safety)

คำสำคัญ : การดำเนินงานตามนโยบาย, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน, วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ

Abstract

The purpose of this study was to examine the measurement elements and confirm
the conformity of the policy implementation element's structure in the Office of the Basic
Education Commission, including New Ways, Quality Ways, and Empirical Data. The sample
group used in the research consisted of 500 school administrators selected through

stratified random sampling. The research instrument was a 5-level scale questionnaire with a content validity index (CVI) greater than 0.80 for I-CVI and 0.92 for S-CVI, meeting the validity index criteria for the entire study. The reliability index for the entire study was 0.92. The statistical methods used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and confirmatory factor analysis.

The research findings showed that the measurement models, including the Opportunity measurement model, Quality measurement model, Performance measurement model, and safety measurement model, were consistent with the empirical data or observable variables created, which can be used to measure latent variables on each side. The goodness of fit of the policy implementation element's structure in the Office of the Basic Education Commission, including New Ways and Quality Ways, indicated a chi-squared value (χ^2) of 156.29 (df=163), a p-value of 0.63, χ^2/df of 0.95, CFI of 1.00, GFI of 0.97, AGFI of 0.96, RMSEA of 0.00, and RMR of 0.01, respectively. The conformity index met the specified criteria, demonstrating that the model was consistent with the empirical data. It can be concluded that the implementation of the policy implementation element's structure in the Office of the Basic Education Commission, including New Ways and Quality Ways, follows a path consisting of four components: Opportunity, Quality, Performance, and Safety.

Keywords : Policy implementation, Confirmatory Factor Analysis, New Ways Quality Ways.

บทนำ

การดำเนินงานตามนโยบาย สพร.วิถีนใหม่ วิถีคุณภาพเป็นการดำเนินการภายใต้นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายที่มีขอบเขตโดยมีมิติการขับเคลื่อน 4 ด้าน คือ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพโดยมีเป้าหมายคือ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพบุคลากร คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพบริหารการจัดการศึกษา คุณภาพการจัดสรรปัจจัยและทรัพยากรทางการศึกษา คุณภาพเทคโนโลยีเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีการติดตามการขับเคลื่อนให้กระบวนการขับเคลื่อนที่เหมาะสม มีผลผลิตและผลลัพธ์ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย การใช้พื้นที่เป็นฐาน และนวัตกรรมการศึกษาในการขับเคลื่อน ซึ่งในการติดตามนั้นต้องติดตามและประเมินการดำเนินงานตามแผนงานหรือนโยบาย โดยทั่วไปจะกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator: KPIs) โดยตัวชี้วัดความสำเร็จที่มีคุณภาพจะมีจุดเน้นของการดำเนินการ 3 ด้านได้แก่ 1) ความประหยัด (Economy) 2) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และ 3) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ได้เชื่อมโยงกันทั้งระดับส่วนกลาง เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา การติดตามและประเมินผลการศึกษา ยังเป็นการติดตามที่แยกส่วน ขาดกระบวนการและองค์ประกอบที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการติดตามและประเมินผลเป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินงานของทุกองค์การและเป็น

เครื่องมือที่ใช้วัดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการพัฒนาประเทศ การพัฒนาการติดตามและประเมินผล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการพัฒนาประเทศในภาคของการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) และยิ่งขาดการสร้างเครือข่ายการติดตามและประเมินผลในระดับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เข้มแข็ง ครอบคลุมภาระงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จากข้อเสนอแนะของการรายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2563 ควรมีการพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้า มีการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการปรับปรุงพัฒนา ทันทต่อการแก้ไข และให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมทั้งมีคณะทำงานที่สามารถเสนอแนะให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดี มีการบูรณาการประเด็นการติดตามเพื่อลดความซ้ำซ้อนและการรายงาน สะท้อนผลการติดตามประเมินผลและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินงานได้จริง (รายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ.2563) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเล็งเห็นถึงความสำคัญของการติดตามและประเมินนโยบายการทำงาน โครงการต่าง ๆ ของการดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” ใช้พื้นที่เป็นฐาน และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่าง เท่าเทียมบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด ได้มีทิศทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายสพฐ.วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ไปในทิศทางเดียวกันและเพื่อสอดรับการติดตามและประเมินในรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำไปเป็นแบบอย่างและดำเนินการใช้กับสถานศึกษาในสังกัดอย่างเป็นรูปธรรมและและสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และเป็นหนึ่งในโลกที่ช่วยในการกระตุ้นให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความกระตือรือร้น ให้มีความสำคัญในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้บรรลุตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องศึกษาดำเนินการพัฒนารูปแบบการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสพฐ.วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดในการกำกับติดตามการดำเนินงานจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศและจากสภาพ ปัญหา แนวทางการดำเนินงาน โดยมีองค์ประกอบ ของรูปแบบของการติดตามและประเมินประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผน 2) วัตถุประสงค์รูปแบบ 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การติดตามและการประเมิน และ 5) การรายงานผลและให้ข้อมูลป้อนกลับ และใช้หลักการติดตามและประเมิน (Monitoring and Evaluation: M&E) เป็นการประเมินที่มีทั้งการติดตามและประเมินผล เป็นเครื่องมือสำคัญของการวัดผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลลัพธ์ หรือผลสัมฤทธิ์ (Results-Based Management: RBM) ซึ่งเป็นการบริหารแนวใหม่ที่สร้างการมีส่วนร่วมที่มุ่งเน้นให้เกิดผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อการทำงานและผลการดำเนินงาน มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ (Accountability) และเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในงานวิจัยนี้ประยุกต์ใช้เทคนิคการติดตามและประเมินของ School of Geography and the Environment University of Oxford (2014) ซึ่งระบุขั้นตอนในการติดตามประเมิน 12 ขั้นตอนพอสรุปได้คือ 1) ตัดสินใจว่าทำไมต้องทำการติดตามและประเมิน 2) ตัดสินใจในหลักการ แนวทาง แนวคิด 3)

ตัดสินใจว่าจะติดตามและประเมินแผนงาน หรือโครงการใด 4) ตัดสินใจว่าใครจะมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ในการติดตามและประเมิน 5) ตัดสินใจประเด็นสำคัญคำถามสำหรับการสืบเสาะ 6) ชี้แจงจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ เส้นทางการเปลี่ยนแปลง 7) ระบุข้อมูลที่ต้องการรวบรวม 8) ตัดสินใจว่าจะรวบรวมข้อมูลอย่างไร 9) ตัดสินใจว่าจะประเมินอย่างไร 10) ตัดสินใจว่าจะวิเคราะห์และใช้ข้อมูลอย่างไร 11) ตัดสินใจว่าจะสื่อสารข้อมูลอย่างไร 12) จริยธรรมและการปกป้องข้อมูล (Dos Santos, M. A., Svensson, G., & Padin, C., 2014) จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจในการทำการศึกษาคณะกรรมการเชิงยืนยันการดำเนินงานตามนโยบาย สพฐ. วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน กำกับติดตามผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานการศึกษาของไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบการวัด การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องโครงสร้างองค์ประกอบการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ดังนี้

ประชากร คือ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 245 คน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 28,984 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา 183 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 62 เขต กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของ Hair, et al. (2010) ที่ระบุขนาดตัวอย่างต้องมีจำนวนมากกว่าตัวแปร อัตราส่วนระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับตัวแปรอย่างน้อยที่ ห้าต่อหนึ่ง งานวิจัยนี้มี 22 ตัวแปรสังเกตได้ใช้แบบสอบถามจำนวน 100 ข้อ จึงกำหนดผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 500 คน ซึ่งเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์จาก 6 เขตตรวจราชการ (Cluster) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นการติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ 4 มิติการขับเคลื่อน คือ มิติด้านโอกาส มิติด้านคุณภาพ มิติด้านประสิทธิภาพ มิติด้านความปลอดภัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่ ความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อความคำถาม และภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน คำนวณความตรงเชิงเนื้อหารายข้อ (Item Content Validity Index, I - CVI) พบว่าแต่ละข้อความมีค่าดัชนี I - CVI สูงกว่า 0.80 และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (Content Validity for Scale, S - CVI) พบว่าดัชนี S - CVI มีค่าเท่ากับ 0.92 สูงกว่าเกณฑ์ จากนั้นนำไปทดลองเก็บข้อมูล (Try Out) กับตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลวิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีลักษณะออนไลน์ โดยกำหนด URL และ QR - Code เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้ง URL และ QR - Code ของแบบสอบถามความ ไปยังผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. การวิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบ จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จากความคิดเห็นผู้บริหารการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) การจัดแบ่งกลุ่มงาน (Job Family)

2. วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลองค์ประกอบการดำเนินงานตามนโยบาย สพฐ. วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ แล้วตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่โดยพิจารณา Bartlett's Test of Sphericity และ Kaiser - Meyer - Olkin Measures of Sampling Adequacy

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อยืนยันความถูกต้องการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) การยืนยันความสัมพันธ์ว่าตัวแปรสังเกตได้มีอิทธิพลต่อปัจจัยแฝงที่สร้างขึ้นหรือไม่ และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างขององค์ประกอบที่ได้พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL โดยพิจารณาค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง 1) ค่าสถิติไคสแควร์ (χ^2) ต้องมีค่ามากกว่า .05 หรือไม่มีระดับนัยสำคัญ 2) ค่าสถิติไคสแควร์สัมพัทธ์ (χ^2 / df) ควรมีค่าน้อยกว่า 2.00 3) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.90 4) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ควรมีค่ามากกว่า 0.90 5) ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (CFI) ควรมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 ขึ้นไป 6) ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) ควรมีค่าน้อยกว่า 0.05 ถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 7) ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) ที่ดีควรมีค่าน้อยกว่า 0.05

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model)

1) การวิเคราะห์โมเดลการวัด ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ ด้านประสิทธิภาพ ด้านความปลอดภัย ประกอบด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การตรวจสอบนัยสำคัญของน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized factor loading) ตัวแปรสังเกตได้ และการประเมินความสอดคล้องของโมเดล แสดงได้ดัง (Table 1)

Table 1 Standard Elements Consistency of the Measurement Model Opportunity.

Variable	Standard Elements			Consistency of the Measurement Model			
	Stand Factor Loading	SE	t - test	Consistency Index	Criteria	Statistical	Consideration
OP1	0.39*	-	-	χ^2	Not Sig.	0.0029	Pass
OP2	0.35*	0.03	13.89	χ^2 / df	< 2.00	0.0029	Pass
OP3	0.42*	0.03	13.10	CFI.	> 0.90	Fit	Pass
OP4	0.44*	0.04	12.10	GFI.	> 0.90	Fit	Pass
OP5	0.46*	0.04	12.83	AGFI.	> 0.90	Fit	Pass
				RMSEA.	< 0.05	0.00	Pass
				RMR.	< 0.05	0.00	Pass

Note: * Statistical significance level 0.05

จาก (Table 1) ผลการวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน และความสอดคล้องของโมเดลการวัดด้านโอกาส (Opportunity) พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตทั้ง 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.35 - 0.46 โดยตัวแปรสังเกตได้ OP5 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.46 สำหรับค่าที่ได้จากการประมาณค่าพารามิเตอร์โมเดลการวัดกรณีตัวแปรแฝงภายใน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลตามสมมติฐานได้ค่า $\chi^2 = 0.0029$, $df = 1$, p -value = 0.957, RMSEA = 0.00 นอกนั้น Fit จึงสรุปได้ว่าโมเดลการวัดด้านโอกาส สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือตัวแปรสังเกตได้ที่สร้างขึ้น (OP1 - OP5) สามารถนำมาใช้วัดตัวแปรแฝงในด้านโอกาสได้จริง

Table 2 Standard Elements Consistency of the Measurement Model Quality

Variable	Standard Elements			Consistency of the Measurement Model			
	Stand Factor Loading	SE	t - test	Consistency Index	Criteria	Statistical	Consideration
QU1	0.44*	-	-	χ^2	Not Sig.	11.30	Pass
QU2	0.50*	0.03	14.91	χ^2 / df	< 2.00	1.412	Pass
QU3	0.53*	0.04	12.15	CFI.	> 0.90	1.00	Pass
QU4	0.49*	0.04	11.37	GFI.	> 0.90	0.99	Pass
QU5	0.51*	0.04	11.67	AGFI.	> 0.90	0.98	Pass
QU6	0.46*	0.04	10.82	RMSEA.	< 0.05	0.020	Pass
QU7	0.42*	0.04	10.98	RMR.	< 0.05	0.010	Pass

Note: * Statistical significance level 0.05

จาก (Table 2) ผลการวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน และความสอดคล้องของโมเดลการวัดด้านคุณภาพ (Quality) พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตทั้ง 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.42 - 0.53 โดยตัวแปรสังเกตได้ QU3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.53 สำหรับค่าที่ได้จากการประมาณค่าพารามิเตอร์โมเดลการวัดกรณีตัวแปรแฝงภายใน ผลการ

ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลตามสมมติฐานได้ค่า $\chi^2 = 11.30$, $df = 8$, p -value = 0.168, RMSEA = 0.020 CFI. = 1.00, GFI. = 0.99, AGFI. = 0.98, RMR. = 0.010 จึงสรุปได้ว่าโมเดลการวัดด้านคุณภาพ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือตัวแปรสังเกตได้ที่สร้างขึ้น (QU1 - QU7) สามารถนำมาใช้วัดตัวแปรแฝงในด้านคุณภาพได้จริง

Table 3 Standard Elements Consistency of the Measurement Model Performance

Variable	Standard Elements			Consistency of the Measurement Model			
	Stand Factor Loading	SE	t - test	Consistency Index	Criteria	Statistical	Consideration
PE1	0.44*	-	-	χ^2	Not Sig.	0.53	Pass
PE2	0.41*	0.04	10.46	χ^2 / df	< 2.00	0.53	Pass
PE3	0.73*	0.09	7.96	CFI.	> 0.90	1.00	Pass
PE4	0.32*	0.04	8.44	GFI.	> 0.90	1.00	Pass
PE5	0.52*	0.06	9.35	AGFI.	> 0.90	0.99	Pass
				RMSEA.	< 0.05	0.00	Pass
				RMR.	< 0.05	0.00	Pass

Note: * Statistical significance level 0.05

จาก (Table 3) ผลการวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานและความสอดคล้องของโมเดลการวัดด้านประสิทธิภาพ (Performance) พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตทั้ง 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.32 - 0.73 โดยตัวแปรสังเกตได้ การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (PE3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.73 สำหรับค่าที่ได้จากการประมาณค่าพารามิเตอร์โมเดลการวัดกรณีตัวแปรแฝงภายใน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลตามสมมติฐานได้ค่า $\chi^2 = 0.53$, $df = 1$, p -value = 0.467, RMSEA = 0.00 CFI. = 1.00, GFI. = 1.00, AGFI. = 0.99, RMR. = 0.00 สรุปได้ว่าโมเดลการวัดด้านประสิทธิภาพ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือตัวแปรสังเกตได้ที่สร้างขึ้น (PE1 - PE5)

Table 4 Standard Elements Consistency of the Measurement Model Safety

Variable	Standard Elements			Consistency of the Measurement Model			
	Stand Factor Loading	SE	t - test	Consistency Index	Criteria	Statistical	Consideration
SA1	0.28*	-	-	χ^2	Not Sig.	1.25	Pass
SA2	0.35*	0.06	5.82	χ^2 / df	< 2.00	1.25	Pass
SA3	0.28*	0.05	5.14	CFI.	> 0.90	1.00	Pass
SA4	0.20*	0.03	6.59	GFI.	> 0.90	1.00	Pass
SA5	0.16*	0.03	5.43	AGFI.	> 0.90	0.98	Pass
				RMSEA.	< 0.05	0.022	Pass
				RMR.	< 0.05	0.002	Pass

Note: * Statistical significance level 0.05

จาก (Table 4) ผลการวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน และความสอดคล้องของโมเดลการวัดด้านความปลอดภัย (Safety) พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตทั้ง 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.16 - 0.35 โดยตัวแปรสังเกตได้ ทักษะด้านการป้องกันตัวเอง (SA2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.35 สำหรับค่าที่ได้จากการประมาณค่าพารามิเตอร์โมเดลการวัดกรณีตัวแปรแฝงภายใน ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง ของข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลตามสมมติฐานได้ค่า $\chi^2 = 1.25$, $df = 1$, $p - value = 0.262$, $RMSEA = 0.022$, $CFI = 1.00$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.98$, $RMR = 0.002$ จึงสรุปได้ว่าโมเดลการวัดด้านความปลอดภัย (Safety) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือตัวแปรสังเกตได้ที่สร้างขึ้น (SA1 - SA5) สามารถนำมาใช้วัดตัวแปรแฝง ได้จริง

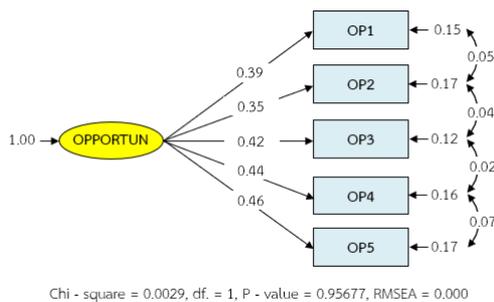

Figure 2 Opportunity Measurement model.

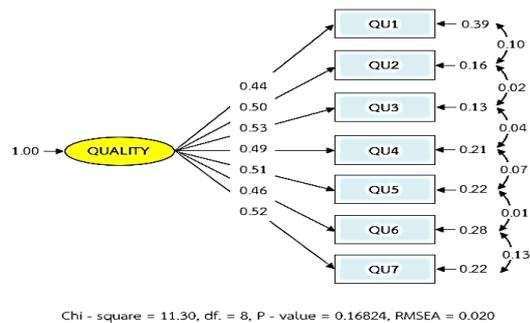

Figure 3 Quality Measurement model.

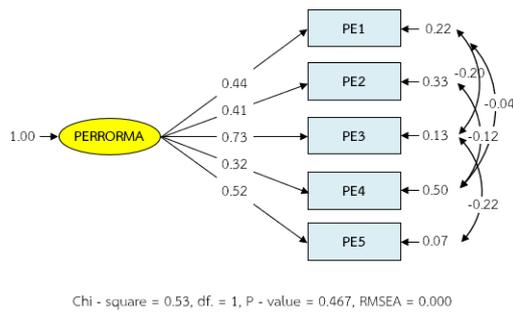

Figure 4 Performance Measurement model.

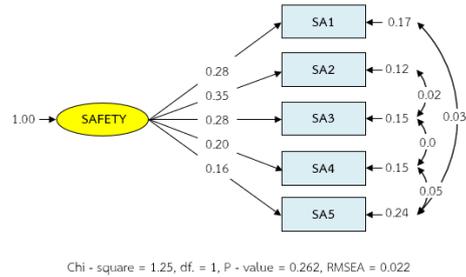

Figure 5 Safety Measurement model.

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Secondary Order Confirmatory Factors Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองครั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันการวิเคราะห์องค์ประกอบ การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ สามารถวัดได้จากสิ่งองค์ประกอบหลักได้แก่ ด้านโอกาส (Opportunity) วัดได้จาก 5 ตัวแปรสังเกตได้ (OP1 - OP5) คือ การเข้าถึงเท่าเทียมและเสมอภาค การใช้ระบบสารสนเทศพัฒนาการศึกษา การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ การเพิ่มช่องทางในการเลือกศึกษา ด้านคุณภาพ (Quality) วัดได้จาก 7 ตัวแปรสังเกตได้ (QU1 - QU7) คือ ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย นวัตกรรมบริหารจัดการ ระบบการคัดเลือกบุคลากร หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ การเสริมทักษะการเรียนรู้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เครือข่ายมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ด้านประสิทธิภาพ (Performance) วัดได้จาก 5 ตัวแปรสังเกตได้ (PE1 - PE5) คือ การใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ความรับผิดชอบการศึกษาในทุกระดับ การสร้างกลไกในการตรวจสอบ ด้านความปลอดภัย (Safety) วัดได้จาก 5 ตัวแปรสังเกตได้ (SA1 - SA5) คือ ความตระหนักความปลอดภัย ทักษะด้านการป้องกันตัวเอง การสร้างกลไกตามหลักธรรมาภิบาล การป้องกันผู้เรียนจากการถูกคุกคาม ภาควิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การตรวจสอบนัยสำคัญของน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน ของตัวแปรสังเกตได้ปรากฏดัง (Table 5) และ (Table 6) ตามลำดับ

Table 5 Secondary Order Confirmatory Factors Analysis Results (n=500)

Model		λ	t - Value	SE.	R ²
Latent	Observed				
Opportunity	OP1	0.34*	-	-	0.38
	OP2	0.31*	14.16	0.02	0.32
	OP3	0.37*	13.22	0.03	0.46
	OP4	0.51*	7.47	0.07	0.75
	OP5	0.52*	7.49	0.07	0.70
Quality	QU1	0.41*	-	-	0.30
	QU2	0.50*	13.81	0.04	0.62
	QU3	0.54*	11.49	0.05	0.70
	QU4	0.49*	11.06	0.04	0.54
	QU5	0.51*	11.20	0.05	0.54
	QU6	0.45*	11.12	0.04	0.42
	QU7	0.41*	11.19	0.04	0.43
Performance	PE1	0.45*	-	-	0.39
	PE2	0.43*	11.01	0.04	0.36
	PE3	0.69*	8.89	0.08	0.12
	PE4	0.33*	8.78	0.04	0.18
	PE5	0.50*	10.50	0.05	0.74
Safety	SA1	0.28*	-	-	0.33
	SA2	0.35*	5.91	0.06	0.49
	SA3	0.28*	5.21	0.05	0.34
	SA4	0.20*	6.62	0.03	0.21
	SA5	0.17*	5.66	0.03	0.11
Monitoring and Assessment Components New Ways, Quality Ways,	Opportunity	0.98*	3.18	0.31	0.95
	Quality	0.33*	2.99	0.11	0.11
	Performance	0.19*	2.71	0.07	0.03
	Safety	0.07	1.09	0.06	0.00

Note: * Statistical significance level 0.05

จาก (Table 5) ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้แสดงให้เห็นว่า มีค่าเป็นบวกทั้งหมด มีขนาดตั้งแต่ 0.17 ถึง 0.69 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (λ) เป็นรายองค์ประกอบ องค์ประกอบด้านโอกาส (Opportunity) ตัวแปรที่มีน้ำหนักสำคัญมากที่สุด คือการเพิ่มช่องทางในการเลือกศึกษา (OP5) ($\lambda = 0.52$) รองลงมาคือตัวแปรสังเกตได้ การขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ (OP4) ($\lambda = 0.51$) การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ (OP3) ($\lambda = 0.37$) การเข้าถึงท่าเทียบและเสมอ

ภาค (OP1) ($\lambda = 0.34$) การใช้ระบบสารสนเทศพัฒนาการศึกษา (OP2) ($\lambda = 0.31$) ตามลำดับความแปรปรวนตัวแปรแฝง (Squared Multiple Correlations: R^2) ตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่างร้อยละ 32 ถึง 75 องค์ประกอบด้านคุณภาพ (Quality) ตัวแปรที่มีน้ำหนักสำคัญมากที่สุดคือ ระบบการคัดเลือกบุคลากร (QU3) ($\lambda = 0.54$) รองลงมาคือตัวแปรสังเกตได้ การเสริมทักษะการเรียนรู้ (QU5) ($\lambda = 0.51$) นวัตกรรมการบริหารจัดการ (QU2) ($\lambda = 0.50$) หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ (QU4) ($\lambda = 0.49$) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (QU6) ($\lambda = 0.45$) ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย (QU1) ($\lambda = 0.41$) เครือข่ายมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุน (QU7) ($\lambda = 0.41$) ตามลำดับ ความแปรปรวนตัวแปรแฝง (Squared Multiple Correlations: R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่างร้อยละ 30 ถึง 70

องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพ (Performance) ตัวแปรที่มีน้ำหนักสำคัญมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (PE3) ($\lambda = 0.69$) การสร้างกลไกในการตรวจสอบ (PE5) ($\lambda = 0.50$) การใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน (PE1) ($\lambda = 0.45$) การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค (PE2) ($\lambda = 0.43$) และความรับผิดชอบการศึกษาในทุกกระดับ (PE4) ($\lambda = 0.33$) ตามลำดับ ความแปรปรวนตัวแปรแฝง (Squared Multiple Correlations: R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่างร้อยละ 12 ถึง 74

องค์ประกอบด้านความปลอดภัย (Safety) ตัวแปรที่มีน้ำหนักสำคัญมากที่สุดคือ ทักษะด้านการป้องกันตัวเอง (SA2) ($\lambda = 0.35$) ความตระหนักความปลอดภัย (SA1) ($\lambda = 0.28$) การสร้างกลไกตามหลักธรรมาภิบาล (SA3) ($\lambda = 0.28$) การป้องกันผู้เรียนจากการถูกคุกคาม (SA4) ($\lambda = 0.20$) ภาควิชาเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ (SA5) ($\lambda = 0.17$) ตามลำดับ ความแปรปรวนตัวแปรแฝง (Squared Multiple Correlations: R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่างร้อยละ 11 ถึง 49

องค์ประกอบการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ตัวแปรที่มีน้ำหนักสำคัญมากที่สุดคือด้านโอกาส (Opportunity) ($\lambda = 0.98$) ด้านคุณภาพ (Quality) ($\lambda = 0.33$) ด้านประสิทธิภาพ (Performance) ($\lambda = 0.19$) และด้านความปลอดภัย (Safety) ($\lambda = 0.07$) ตามลำดับ ความแปรปรวนตัวแปรแฝง (Squared Multiple Correlations: R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่างร้อยละ 0 ถึง 95

Table 6 Consistency Index of the Secondary Order Confirmatory Factors Analysis

Consistency Index	Criteria	Statistical	Consideration
χ^2	No Sig. level .05	156.29	Pass
p - Value	-	0.633	Pass
df	-	163	Pass
χ^2 / df	< 2.00	0.958	Pass
CFI.	> 0.90	1.00	Pass
GFI.	> 0.90	0.97	Pass
AGFI.	> 0.90	0.96	Pass
RMSEA.	< 0.05	0.00	Pass
RMR.	< 0.05	0.015	Pass

จาก (table 6) เมื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับสองของการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ แสดงให้เห็นว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 156.29 (df=163) ค่า p - value เท่ากับ 0.633 ค่า χ^2 / df เท่ากับ 0.958 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า GFI เท่ากับ 0.97 ค่า AGFI เท่ากับ 0.96 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.00 และค่า RMR เท่ากับ 0.015 โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงสรุปได้ว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านโอกาส (Opportunity) ด้านคุณภาพ (Quality) ด้านประสิทธิภาพ (Performance) และด้านความปลอดภัย (Safety) โดยที่องค์ประกอบของ ด้านโอกาส (Opportunity) วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) การเข้าถึงเท่าเทียมและเสมอภาค 2) การใช้ระบบสารสนเทศพัฒนาการศึกษา 3) การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) การขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ 5) การเพิ่มช่องทางในการเลือกศึกษา องค์ประกอบด้านคุณภาพ (Quality) วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย 2) นวัตกรรมการบริหารจัดการ 3) ระบบการคัดเลือกบุคลากร 4) หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ 5) การเสริมทักษะการเรียนรู้ 6) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 7) เครือข่ายมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพ (Performance) วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) การใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน 2) การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค 3) การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน 4) ความรับผิดชอบการศึกษาในทุกระดับ 5) การสร้างกลไกในการตรวจสอบ องค์ประกอบด้านความปลอดภัย (Safety) วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความตระหนักความปลอดภัย 2) ทักษะด้านการป้องกันตัวเอง 3) การสร้างกลไกตามหลักธรรมาภิบาล 4) การป้องกันผู้เรียนจากการถูกคุกคาม 5) ภาศิเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถเขียนแผนภาพแสดงค่าน้ำหนักที่ได้จากการประมาณค่า (Estimate) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับสอง ดัง (Figure 6)

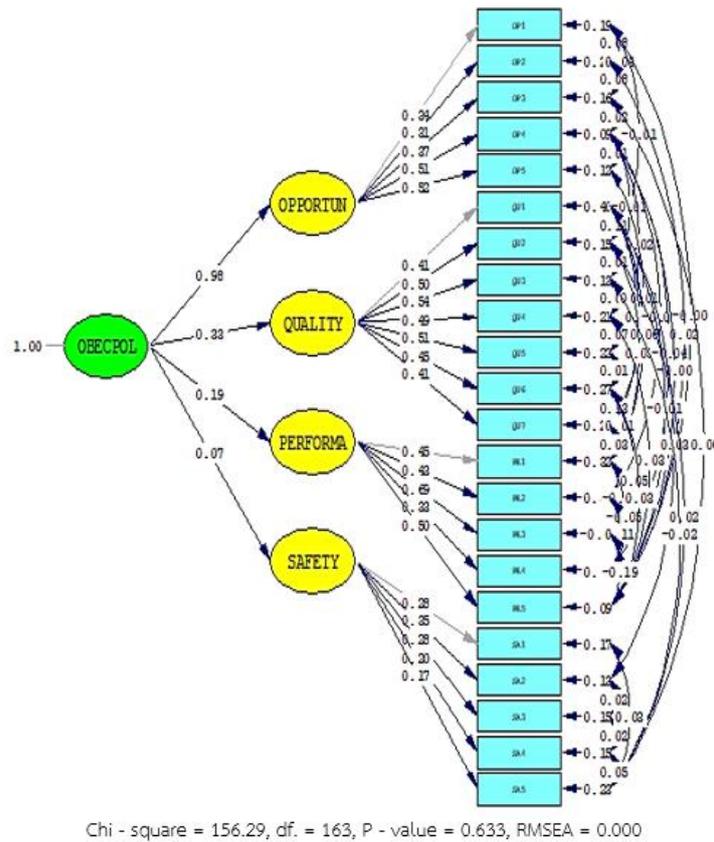

Figure 6 Secondary Order Confirmatory Factors Analysis

อภิปรายผลการวิจัย

องค์ประกอบการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ 4 ด้าน ได้แก่ มิติด้านโอกาส มิติด้านคุณภาพ มิติด้านประสิทธิภาพ และ มิติด้านความปลอดภัย อภิปรายผลได้ดังนี้

มิติด้านโอกาส มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ การเข้าถึงเท่าเทียมและเสมอภาค การใช้ระบบสารสนเทศพัฒนาการศึกษาการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ และการเพิ่มช่องทางในการเลือกศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ด้านความมั่นคงมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข มุ่งเน้นการพัฒนาค้น เครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมาย การพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา โดยพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทาง

การศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การจัดการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

มิติด้านคุณภาพ มืองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย นวัตกรรมการบริหารจัดการ ระบบการคัดเลือกบุคลากร หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ การเสริมทักษะการเรียนรู้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเครือข่ายมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุนความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมี ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ โดยการปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ ในการพัฒนาประเทศการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน นอกจากนี้พบว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทยสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาระยะยาว โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน ในระยะ 20 ปีข้างหน้า

มิติด้านประสิทธิภาพ มืองค์ประกอบย่อย ได้แก่ การใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ความรับผิดชอบการศึกษาในทุกระดับ การสร้างกลไกในการตรวจสอบสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาโดยดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ มาร่วมขับเคลื่อน โดยสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและรับผิดชอบต่อ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษา โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาสอดคล้องกับด้านประสิทธิภาพ คือ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและความเท่าเทียมทางการศึกษา นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระคล่องตัว การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน

มิติด้านความปลอดภัย มืองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความตระหนักความปลอดภัย ทักษะด้านการป้องกันตัวเอง การสร้างกลไกตามหลักธรรมาภิบาล การป้องกันผู้เรียนจากการถูกคุกคาม ภาคิเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ตีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย เสริมสร้างให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม แผนปฏิบัติการราชการรายปี (พ.ศ. 2564) ของกระทรวงศึกษาธิการ การพัฒนาศักยภาพคน ทุกช่วงวัย และการสร้าง

สังคมแห่งการเรียนรู้ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2564 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิตเพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ อาทิ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะ ทักษะชีวิตที่ต่อการดูแลสุขภาพ สอดคล้องงานวิจัยกนกอร อุ่ณสถานนท์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ได้เสนอแนวทางการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ไว้ว่า ควรมีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ควรจัดให้มีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือน ในบริเวณที่จะเป็นอันตราย ควรจัดทำคู่มือ การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ควรสำรวจ จัดทำข้อมูลแหล่งมั่วสุม และแหล่งอบายมุขรอบ ๆ สถานศึกษา และควรจัดประชุมวางแผนการดำเนินการด้านสุขภาพอนามัยของบุคลากรและผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำโมเดลที่ได้ไปกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย สพฐ. วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ไปในทิศทางเดียวกันและเพื่อสอดรับการติดตามและประเมินในรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินงานตามนโยบาย วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ 4 ด้าน คือ มิติด้านโอกาส มิติด้านคุณภาพ มิติด้านประสิทธิภาพ และ มิติด้านความปลอดภัย อย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเรื่อง “ระบบการกำกับติดตามที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่ณสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 10(2) : 28-38.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *รายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2563*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- Dos Santos, M. A., Svensson, G., and Padin, C. (2014). *Implementation, monitoring and evaluation of sustainable business practices: framework and empirical illustration*. Corporate Governance.

- Hair Jr, J. F. (2010). **Successful strategies for teaching multivariate statistics**. In Proceedings of the 7th international conference on teaching statistics.
- Kanokon, A. (2020). School safety administration Under the Office of Secondary Education Service Area 2 Bangkok. **Valaya Alongkorn Review (Humanities and Social Sciences)**. 10(2) : 28-38.
- Office of the Basic Education Commission. (2017). **Guide to assessing government agencies according to measures to improve efficiency in government service, fiscal year 2017**. Bangkok: Office of the Basic Education Commission Ministry of Education.
- Office of the Basic Education Commission. (2020). **Report on the results of monitoring and evaluation of basic education administration for the fiscal year 2020**. Bangkok: Ministry of Education.
- School of Geography and the Environment University of Oxford. (2014). **A step-by-step guide to Monitoring and Evaluation**. University of Oxford.